

Toimintakertomus 2013

Eläinten hyvinvointikeskus EHK on kansallinen verkosto, jonka tavoitteena on eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja turvaaminen. EHK kehittää Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran ja Helsingin yliopiston välistä yhteistyötä sekä edistää eläinten hyvinvointivalvonnan ja tutkimuksen kansallista sekä kansainvälistä yhteistyötä. Tavoitteeseen pyritään eläinten hyvinvoinnin tutkittua tietoa kokoamalla, seuraamalla ja levittämällä.

EHK:n toimintaa ohjaa seitsenhenkkinen johtoryhmä. EHK:n uusi, järjestyksessään toinen johtoryhmä aloitti työskentelyn vuonna 2013. Johtoryhmän toimikausi kestää vuoden 2015 loppuun. Johtoryhmä kokoontui vuoden 2013 aikana neljä kertaa. Johtoryhmän kokoonpano, varsinainen jäsen (varajäsen) on seuraava: Susanna Ahlström (Riitta Heinonen) / Maa- ja metsätalousministeriö, Pirjo Kortesiemi / Eläintautien torjuntayhdistys (Heidi Härtel / HKScan), Leena Ahola / Itä-Suomen yliopisto (Hannu T. Korhonen / Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus), Anna Valros (Laura Hänninen) ja Outi Vainio (Olli Peltoniemi) / Helsingin yliopisto, Taina Aaltonen (Helena Hepola) ja Jaana Mikkola (Taina Mikkonen) Elintarviketurvallisuusvirasto Evira.

EHK:ssa työskentelivät vuonna 2013 johtaja Satu Raussi ja tiedottaja Tiina Kauppinen. EHK:n projekteissa työskentelivät vuonna 2013 ETT Maria Ylä-Ajos ja MMM Terhi Jääskeläinen.

Tässä toimintakertomuksessa esitetään EHK:n toiminta vuonna 2013 yhdessä EHK jorjyn 14.11.2012 hyväksymien vuoden 2013 tulostavoitteiden kanssa.

3. EHK avustaa tarvittaessa Eviraa eläinten hyvinvoinnin valvonnan suunnittelussa. EHK osallistuu Eviran sikojen hyvinvoinnin toimenpidesuunnitelman valmisteluun.

EHK:n ja Eviran yhteistyönä taitettiin eläinten hyvinvointiraportin englannin- ja ruotsinkieliset käännökset. EHK kokosi alustavasti tietoja Eviran sikojen hyvinvoinnin toimenpidesuunnitelmaa varten. Eviran eläinten hyvinvointijaoston kanssa tavattiin yhteistyökokousten merkeissä kolme kertaa.

4. EHK osallistuu eläinsuojelulain uudistuksen ohjausryhmän työhön, antaa lausuntoja eläinten hyvinvoinnin säädösluonnoksiin ja osallistuu tarvittaessa kansallisten eläinten hyvinvointihankkeiden ohjausryhmiin. EHK antaa lopetusasetuksen (neuvoston asetus eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä, 1099/2009) edellyttämää tieteellistä asiantuntemusta viranomaisille.

Eläinsuojelulain uudistuksen ohjausryhmä

Eläinsuojelulain uudistuksen ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. EHK:n johtaja osallistui kokouksiin aktiivisesti. Jokaisesta kokouksesta julkaistiin kirjoitus EHK:n blogissa. Ministeriölle toimitettiin pyydettyä taustatietoja lakiuudistustyötä varten.

Lausunnot

EHK oli kuultavana maa- ja metsätalousvaliokunnassa koskien säädöksiä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta. EHK ehdotti myös jäseniä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukuntaan ja hankelupalautakuntaan. EHK antoi lausunnon luonnoksesta asetukseksi hevosten suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta. Edellä mainittu lausunto tehtiin osittain yhdessä Hevostietokeskuksen kanssa. EHK lausui myös yhdessä nautatuottajien, MTK:n ja ProAgrian kanssa orgaanisen seleenin käytön kiellon negatiivisista hyvinvointivaikutuksista luomunautoihin maa- ja metsätalousministeriöön osoitetulla kirjelmällä.

Hankkeiden ohjausryhmät

EHK oli vuonna 2013 mukana seuraavien maa- ja metsätalousministeriön rahoittamien hankkeiden ohjausryhmissä: Sikojen hyvinvointi kilpailuvaltiksi (HY/Anna Valros), Vasikoiden vaihtoehtoiset nupoutuskeinot (HY/Laura Hänninen), Lypsykarjanavetan toiminnalliset mitoitusvaihtoehdot LYTO2 (MTT/Tapani Kivinen), Kuivitus osaksi kannattavaa lypsykarjataloutta (TTS/Sakari Alasuutari). Hankkeiden ohjausryhmät kokoontuivat 1–4 kertaa vuodessa; myös sähköpostikokouksia pidettiin. EHK osallistui kokouksiin aikataulun sallimissa rajoissa.

Lopetusasetuksen mukainen tieteellinen asiantuntemus

ETT Maria Ylä-Ajos toteutti Hyvä toimintatapa teurastuksessa -hankkeen EHK:n erillisenä projektina vuonna 2013. EHK:n johtaja toimi hankkeen vastuullisena johtajana. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Hankkeessa valmistuivat hyvän toimintatavan oppaat sikojen, nautojen sekä siipikarjan teurastukseen. Oppaat taitettiin EHK:ssa ja ne ovat vapaasti saatavilla EHK:n blogissa Julkaisut-välilehdellä. Hyvän toimintatavan oppaat lähetettiin Eviraan arvioitaviksi.

EHK vastasi Eviran ja mmm:n asiantuntijoiden avulla Ranskan INRA -tutkimuslaitoksen tutkijan kyselyyn ”Survey of legislation or guidelines for slaughter of cattle in the European Union”.

Muuta lopetusasetuksen edellyttämää, tieteellisen asiantuntemuksen contact point toimintaa, ei edellä mainittujen tehtävien lisäksi ollut.

Eläinsuojeluasiamies

Vuoden aikana työnsä aloitti maamme ensimmäinen eläinsuojeluasiamies, ELL Sari Salminen. Eläinsuojeluasiamiehen toimisto on EHK:n läheisyydessä Helsingin Viikissä. EHK tiedotti eläinsuojeluasiamiehen toiminnasta omilla kanavillaan. Tilanteen mukaan osallistuttiin joihinkin eläinsuojeluasiamiehen järjestämiin tapaamisiin tai kokouksiin.

Neuvottelukunnat

EHK:n johtaja toimii tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan (TEHVNK 2) sihteerinä ja tiedottaja seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan (SHEHVNK) sihteerinä. Neuvottelukuntien sihteerien tehtävänä oli järjestää kokousten paikkavaraukset, kutsut, esityslistat, etukäteismateriaalit, kirjoittaa pöytäkirjat, lausunnot ym. sekä välittää pöytäkirjat liitteineen maa- ja metsätalousministeriön nettisivuille. EHK myös järjesti ja ylläpiti molempien neuvottelukuntien sähköisiä keskustelualustoja Google-ryhmissä sekä hankki tarpeen mukaan ulkopuolisia asiantuntijoita kokouksiin. EHK tiedotti neuvottelukuntien kannanotoista omilla kanavillaan (blogissa, uutiskirjeissä, Facebookissa, Twitterissä), levitti kannanottoja medialle sekä välitti kannanotot maa- ja metsätalousministeriön viestinnän levitettäväksi. Neuvottelukunnissa käsitellyistä asioista kirjoitettiin kokousten jälkeen myös EHK-blogissa. TEHVNK 2 kokoontui vuonna 2013 kolme kertaa ja SHEHVNK kahdeksan kertaa.

5. EHK seuraa eurooppalaisen eläinten hyvinvoinnin viitekeskuksen muodostamista ja verkostoituu olemassa olevien eurooppalaisten eläinten hyvinvointikeskusten kanssa.

Verkostoituminen eurooppalaisten hyvinvointitoimijoiden kanssa oli vähäistä, sillä EHK:n budjetissa ei ollut matkarahaa. Tiedottaja matkusti Suomen edustajana Belgradiin EuroFAWC -kokoukseen maa- ja metsätalousministeriön lähettämänä ja rahoittamana huhtikuussa 2013. Johtaja matkusti Suomen edustajana ja maa- ja metsätalousministeriön lähettämänä ja rahoittamana Brysseliin Wild Animals in Captivity -kongressiin kesäkuussa 2013. Molemmista matkoista tehtiin matkakertomus sekä blogikirjoitus.

Eriytyisen tärkeää EHK:lle olisi ollut päättää eurooppalaisen eläinten hyvinvointikeskusten verkoston muodostamista pohtineisiin kokouksiin, joita järjestettiin Brysselissä vuoden aikana kaksi. Saimme edellä mainituista kokouksista tietoa EHK:n johtoryhmän jäseniltä Anna Valrosilta ja Taina Mikkoselta, jotka osallistuivat kokouksiin.

Ruotsi-Suomi-Tanska eläinten hyvinvointikeskusten tapaamista ei järjestetty vuonna 2013.

6. EHK toteuttaa eläinten hyvinvoinnin hankkeita, joita vuonna 2013 ovat Hyvä toimintatapa teurastuksessa sekä Häkkiporsituksesta luopumisen tuotannolliset ja taloudelliset vaikutukset.

Hyvä toimintatapa teurastuksessa -hanke päättyi vuoden 2013 lopussa, katso kohta 4.

Häkkiporsituksesta luopumisen tuotannolliset ja taloudelliset vaikutukset -selvityksen toteutuksesta EHK:ssa vastasi MMM Terhi Jääskeläinen. Työ tehtiin yhteistyössä Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) taloustutkimuksen kanssa. MTT toteutti hankkeessa häkkiporsituksesta luopumisen taloudellisten vaikutusten arvioinnin. Selvitys julkaistiin elokuussa 2013 EHK:n blogissa Julkaisut-välilehdellä, josta selvitys on vapaasti ladattavissa. Julkaisusta tehtiin sidosryhmille ja medialle lähetetty tiedote.

7. EHK:n monivuotinen toimintasuunnitelma valmistellaan johtoryhmässä vuonna 2013. Toimintasuunnitelmaan sisältyy 2010 valmistunut viestintäsuunnitelma.

Vuosittaista EHK:n toimintaa ohjaavat tulostavoitteet. Tulostavoitteet ja toimintakertomukset julkaistaan EHK:n sivuilla. EHK:n rahoituksesta vuodelle 2014 saatiin tieto kesällä 2013. Sopimusehtoja tarkastellaan vuosittain viimeistään kesäkuun loppuun mennessä sopijaosapuolten välisissä neuvotteluissa. Johtoryhmä aloitti kaksivuotisen toimintasuunnitelman valmistelun kokouksessaan 7.11.2013. Toimintasuunnitelma viimeistellään ja julkaistaan 2014. Vuonna 2010 valmistunut yksityiskohtainen viestintäsuunnitelma päivitettiin.

Eläinten hyvinvointikeskuksen johtoryhmä on kokouksessaan 26.2.2014 hyväksynyt tämän toimintakertomuksen.

Helsingissä 26.2.2014

Satu Raussi
johtaja
Eläinten hyvinvointikeskus

Tiina Kauppinen
tiedottaja
Eläinten hyvinvointikeskus

Susanna Ahlström
Eläinlääkintöylitarkastaja, EHK:n johtoryhmän puheenjohtaja
Maa- ja metsätalousministeriö

Liite

Tilaisuudet ja tapahtumat 2013